

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. การปฏิรูปการศึกษา
2. ห้องปฏิบัติการทางภาษา
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปฏิรูปการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นการปรับปรุงการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการเลือกสรรเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินการที่มีอยู่เดิมด้วยความคาดหมายว่าจะสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่เดิมให้เบาบางลงหรือหมดไป และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี พ.ศ.2550 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยผู้ที่ผ่านการศึกษแต่ละคนจะมีความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีความสุขพลานามัยดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถในการคิด เป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ เป็นผู้มีความสามารถในทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ และอดทนร่วมมือกับผู้อื่นได้ ความเป็นประชาธิปไตย และความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางการดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

เร่งรัดให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ จัดการศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพทัดเทียมกัน และให้กระจายการจัดบริการครอบคลุมทุกพื้นที่ โดย

1.1 จัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (School Mapping) ของโรงเรียนและสถานศึกษา ทุกระดับทุกประเภททั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนำแผนที่ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยดำเนินการวางแผนภาพรวมเป็นรายจังหวัด รวมทั้งการเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดเพื่อ มุ่งลดความซ้ำซ้อน และมุ่งจัดบริการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับสภาพ ทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย

1.2 กำหนดขนาดโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่างๆ ในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้ได้ขนาดโรงเรียนที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเหมาะสม กับสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ให้มีการรวมให้ข้อคิดเห็น อีกทั้งให้คำนึงถึงการจูงใจให้ผู้ปกครองเห็น ประโยชน์ของการส่งบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีความพร้อมในการให้บริการ ทางการศึกษามากกว่า และอาจให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนเดิมเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัย เรียน ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน สถานที่จัดกิจกรรมพัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่ รวมทั้ง ใช้จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยท้องถิ่นร่วมดำเนินการ

1.3 กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ในด้านบรรยากาศของการจัดการศึกษาด้านการเรียน การสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน และ ด้านบุคลากรที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ สำหรับใช้ในการ จัดการศึกษาของโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และมุ่งเน้นสนับสนุนสถานศึกษา ที่คือเป็นอันดับแรก

1.4 ให้โรงเรียนแต่ละโรงทั้งที่มีอยู่เดิมและที่จะสร้างขึ้นใหม่ มีผังแม่บทอย่างเต็มรูปแบบ อีกทั้งการออกแบบ และการจัดสร้างอาคารเรียน รวมทั้งการจัดบรรยากาศในการเรียน การสอนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกันกับสภาพความเป็นอยู่และมุ่งรักษา ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

1.5 กระจายอำนาจ การกำหนดนโยบาย และการบริหารโรงเรียนและสถานศึกษา ทุกระดับทุกประเภทให้กับผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วม รับผิดชอบในรูปคณะกรรมการของสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาและการแก้ไขปัญหา เป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6 ให้มีองค์กรติดตามและประเมินผลทำหน้าที่ กำกับติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน ตลอดจนประเมินมาตรฐานโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการศึกษา รวมทั้งให้มีการสรุปผลเป็นระยะ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนและสถานศึกษานั้นๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้การรายงานผลต้องนำเสนอ คุณภาพของผลงาน คุณภาพของผลผลิต ความคุ้มค่า และแนวทางการพัฒนาในอนาคต

2. การปฏิรูปและบุคลากรทางการศึกษา

เร่งปฏิรูประบบการผลิต การสรรหา และการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดย

2.1 สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครู ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

2.2 ในการประเมินความก้าวหน้าของครู ให้มุ่งเน้นที่การวัดประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไป

2.3 ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งในการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการและ/หรือกรมต้นสังกัด และการอบรมของสถาบันอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล การเข้าประชุม สัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานของครูด้วย

2.4 ให้ครูเลือกแผนการสอน หรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

2.5 ให้ครูที่สังกัดส่วนราชการต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการสามารถทำการสอนในสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดได้มากกว่า 1 แห่ง ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาและให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ และให้นับรวมเป็นผลงานของครู ในการบรรจุครูใหม่ให้นำประสบการณ์ของครูมาพิจารณาประกอบการกำหนดเงินเดือนด้วย

2.6 กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นครูชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน และส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งผู้เกษียณอายุราชการมาสอนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

2.7 แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู โดยการบรรจุแต่งตั้งให้ครบทุกตำแหน่งตามแผนอัตรากำลังของแต่ละสถานศึกษา การเกลี้ยอัตรากำลังครูและการลดจำนวนครูช่วยราชการให้คงเหลือน้อยที่สุด สำหรับครูผู้สอนวิชาขาดแคลนให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ อีกทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความพร้อมในการเปิดสอนสาขาวิชาที่ขาดแคลน จัดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี

2.8 ปรับรื้อระบบการกำหนดตำแหน่งครูในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจำแนกความก้าวหน้าในสายงาน (Career Ladder) ระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสายวิชาชีพที่ชัดเจน (Career Pattern) ที่ชัดเจน แต่มีความยืดหยุ่นและสามารถสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ โดยเฉพาะครูสามารถก้าวหน้าตามสายงานการสอนในระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ด้วยผลงานของตนเอง ทั้งนี้กำหนดให้มีคู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.9 กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้คุรุสภา คณะกรรมการข้าราชการและสถาบันผลิตครู ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนาวิชาชีพโดยการกำหนดให้มีประกอบวิชาชีพครู

2.10 ปฏิรูประบบสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลของครู ทุกประเภท ทุกสังกัด เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของครู ส่งเสริมขวัญ กำลังใจและความมั่นคงในอาชีพให้กับครู รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือนและสวัสดิการอื่นๆ ของครู โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนแก่ครูที่สอนในถิ่นทุรกันดารครูที่สอนหลายชั้นเป็นพิเศษ

2.11 พัฒนาระบบและกลไกในการเลือกสรรบุคคลเข้าเรียนในสถาบันผลิตครู พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ในการผลิตครูทั้งครูที่สอนหลายวิชา และครูเฉพาะวิชาที่เน้นการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ครูที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งให้มีการปรับปรุงวิธีการสอบคัดเลือกและการบรรจุครูประจำการ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทั้งนี้ไม่ควรบรรจุครูที่มาจากสถานศึกษาเอกชนระหว่างปีการศึกษา

2.12 เร่งรัดการพัฒนานักบริหารการศึกษา โดยการเพิ่มพูนแนวความคิด ความรู้ ตลอดจนทักษะในการบริหาร และการจัดการเพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียน และสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่ออนาคต

2.13 ให้ศึกษานิเทศก์ทุกสังกัดผึกกำลัง ทำงานร่วมกัน โดยการนิเทศติดตามงานวิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัด

3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

เร่งปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดย

3.1 จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้เยาวชน มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา

3.2 จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับ ทุกประเภท ภายใต้อัตลักษณ์สำคัญดังนี้

- 3.2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุข
- 3.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบและเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างความรู้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในโลกแห่งอนาคต
- 3.2.3 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- 3.2.4 ให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากครอบครัว ชุมชน มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 3.2.5 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้โรงเรียนและสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาและเพิ่มเติมมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าวตามความต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษาวิชาชีพ
- 3.2.6 ให้ประชาชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดแบบเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่น
- 3.3 ปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพครู ในสถาบันครูให้มีเนื้อหาวิชาชีพครูมากขึ้น เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพของผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพครู
- 3.4 จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาโดยเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานทางภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้น
- 3.5 ปฏิรูปการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 3.6 เร่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ โดยการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยี นวัตกรรมการสอน และพัฒนาห้องสมุดในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน ให้สามารถให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ได้อย่างกว้างขวาง
- 3.7 ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนให้มีความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหารายได้ระหว่างเรียน
- 3.8 เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพไทยให้บังเกิดผล โดยพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพไทยแบบยั่งยืนและส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในอาชีพครู ปฏิบัติตนอยู่ในวิถีทางวิชาชีพไทย เพื่อเป็นแบบอย่างและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 3.9 ปฏิรูประบบการวัดผลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเน้นพฤติกรรมแสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

สำหรับการคัดเลือกผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทให้ใช้ผลการเรียนสะสม ลดความสำคัญของการสอบ และเพิ่มโควตาการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ

3.10 พัฒนาและสนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เป็นเครือข่ายรองรับและกระจายอำนาจทางวิชาการ

4. การปฏิรูประบบการบริหารสถานศึกษา

มุ่งกระจายอำนาจเพื่อเอื้อให้สถานศึกษามีอำนาจตัดสินใจด้านการบริหารและการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากที่สุด พัฒนางค์กรรองรับการกระจายอำนาจในระดับจังหวัดให้เข้มแข็งพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และเอกชน โดย

4.1 กำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษาและองค์กรประสานงานในระดับจังหวัด สำหรับบริหารการศึกษาในท้องถิ่นและในการจัดบริการทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อให้เกิดความชัดเจนในด้านการถึง พื้นที่บริการ งบประมาณและบุคลากร ตลอดจนจัดแบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบการจัดบริการทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชนทุกสังกัด รวมทั้งวางระบบเครือข่ายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้อยู่ภายใต้นโยบายการบริหาร มาตรฐานและการประเมินที่เป็นเอกภาพในแต่ละระดับและแต่ละประเภท

4.2 มุ่งพัฒนาองค์กรในทุกระดับ ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การปรับหรือโครงสร้างระบบบริหารงานเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคและสถานศึกษา โดยให้องค์คณะบุคคลระดับจังหวัดสามารถกำหนดนโยบายการศึกษา สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร และจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.3 มุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยพัฒนาศักยภาพของครอบครัวให้เข้มแข็งด้วยมิติทางวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ สนับสนุนเอกชนที่ลงทุนด้านการศึกษาให้กู้เงินหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ เร่งรัดการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพสาขาขาดแคลนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมนอกกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามมาตรการสนับสนุนภาคเอกชนลงทุนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนผ่อนคลायกฎระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษาและกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมอื่นๆ สำหรับการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และเอกชน

4.4 พัฒนาการบริหารงานบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การบริหารงานบุคคลเดียวกัน เพื่อความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ

4.5 พัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้เข้มแข็งและประสานสอดคล้องกันทุกระดับ

4.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายแก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในทุกระดับ ทุกประเภท ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อมุ่งแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน อาทิ การยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมต่างๆ การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การจัดบุตรอุดหนุนค่าเล่าเรียน จัดหาทุนการศึกษาจากแหล่งทุนภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

4.7 มุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่าง ร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับมาตรฐานสากลและมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ในปี 2550 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, 2538, หน้า 1-12)

4.8 มีการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่มุ่งเน้นผลผลิต คือ คุณภาพของนักเรียน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4.9 เป็นโรงเรียนที่ผู้นำท้องถิ่น และผู้ปกครองทุกระดับ ทุกประเภท ขอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

จึงพอสรุปได้ว่า โรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับปรุงการดำเนินงานจากแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่เดิม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นเลิศในปี พ.ศ. 2550 โดยโรงเรียนดังกล่าวจะมีการปรับปรุงการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปของกระทรวงศึกษาทั้ง 4 ด้าน

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ดังนี้ (กมล ภูประเสริฐ, 2540 อ้างใน สุทธิลักษณ์ สมิตะศิริ, 2543, หน้า 12-13)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ลดเงื่อนไขอุปสรรคและส่งเสริมเงื่อนไขการพัฒนา

ยุทธศาสตร์นี้ เน้นการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กใน 3 ด้าน คือ

1. เงื่อนไขในทางวัตถุ เพื่อให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูสามารถเป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้มีความหมายแก่เด็กให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

2. เงื่อนไขเกี่ยวกับระบบและกระบวนการต้องมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดแนวทางชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ไม่ได้เน้นเฉพาะเนื้อหาวิชาการแต่รวมถึงการพัฒนาการของเด็กด้วย

3. เงื่อนไขด้านความคิดและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานต้องมีแนวทางส่งเสริมให้ครู-อาจารย์แสวงหาความรู้ มีความคิดกว้างขวางและภาคภูมิใจในบทบาทของตนต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 กระบวนการพัฒนางาน

การพัฒนางานมีการพัฒนาใน 3 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ การวิเคราะห์บททวนหลังจากการที่ได้ดำเนินการพัฒนาไประยะหนึ่ง เพื่อสามารถกำหนดปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนาขั้นต่อไป

2. การแสวงหาวิธีการที่ดีกว่า ได้แก่ การพัฒนาวิธีการทำงานเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพสูงขึ้นอีก

3. การตรวจสอบปรับปรุง ได้แก่ การพิจารณาอย่างเป็นระบบถึงการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการทำงานและเพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ความร่วมมือ

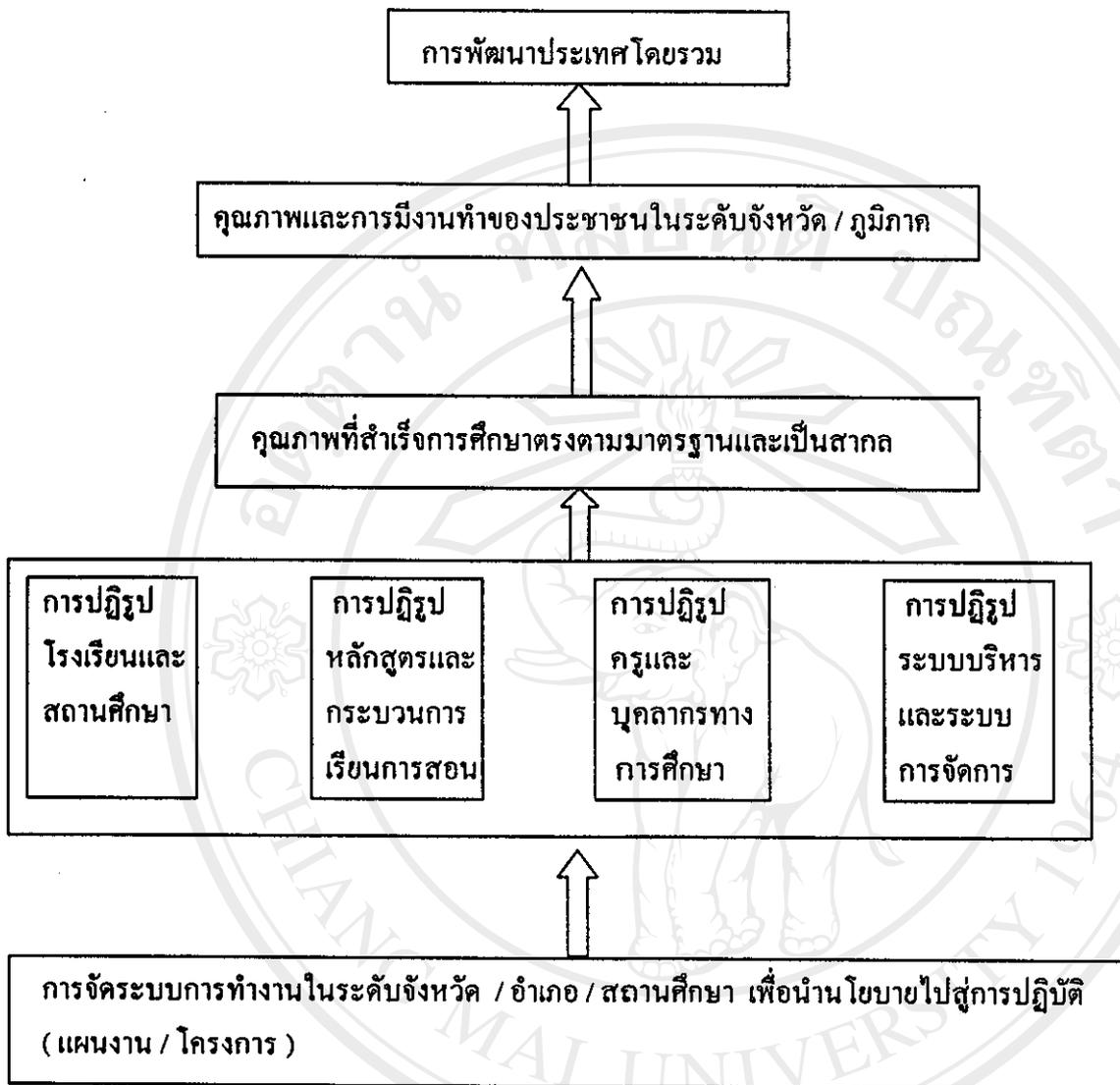
การพัฒนาศักยภาพของเด็กจะได้ผลดีต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง ภาคประชาชน ส่วนราชการ และองค์กรทางสังคมอื่นๆ อีกทั้งความร่วมมือของครูทุกคนในโรงเรียนในรูปแบบของความร่วมมือ

จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้ ดังนี้ (คณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 7)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนภูมิ 1 ภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ห้องปฏิบัติการทางภาษา

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นหนึ่งในโครงการปฏิรูปการศึกษาที่โรงเรียนได้รับเพื่อใช้ในการยกระดับมาตรฐานทางการเรียนในทุกระดับชั้น โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา และมีกระบวนการในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะตื่นตากับภาพและเสียงที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ที่ส่งสัญญาณมาจากเครื่องเล่นวีดิทัศน์ และเครื่องคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย (Multimedia Computer) โดยเฉพาะโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการทักทาย และมีภาพเคลื่อนไหวของตัวการ์ตูนในโปรแกรมที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ได้อย่างตื่นเต้นสนุกสนาน ทางด้านการฝึกทักษะ การอ่าน การพูด การขับร้อง ผู้เรียนยังสามารถฝึกหัดออกเสียงตามคั่นแบบที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ จากเครื่องส่งสัญญาณที่มาจากวีดิทัศน์หรือคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และจากเครื่องส่งสัญญาณเครื่องเล่นเทปที่ถูกต้องตามหลักการอ่าน การออกเสียง อีกทั้งยังสามารถเปรียบเทียบกับการออกเสียงของคนกับสื่อต่างๆ ในห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สามารถอ่านออกเสียง พูด หรือขับร้องได้ดีและถูกต้องได้อย่างน่าภูมิใจ

ความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษา

วิไลพร ธนสุวรรณ (2530, หน้า 184) ได้ให้ความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องเรียนที่มีชุดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนประกอบสำคัญจัดไว้สำหรับเรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษามากขึ้น ซึ่งใกล้เคียงกับความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษา ประหยัด จิระวรพงศ์ (2529, หน้า 203) ได้ให้ไว้ว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาคือ ห้องที่มีชุดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการเรียนภาษาเป็นรายบุคคล

ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Laboratory) ในโครงการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2540ค, หน้า 10 และหน้า 115) หมายถึง ห้องสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการนำเสนอด้วยภาพและเสียงในระบบสื่อประสม (Multimedia) หรือเป็นแหล่งความรู้ที่ให้บริการได้ทั้งภาพและเสียง ด้วยระบบสื่อประสม สามารถให้บริการเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ขนาดคือ ห้องขนาด 20 ที่นั่ง และขนาด 30 ที่นั่ง

ประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษา

ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะสื่อประสมที่ประกอบไปด้วยภาพและเสียง และสามารถจัดรูปแบบของการเรียนการสอน

(Patterns for teaching and learning) ทั้งในลักษณะรายบุคคล หรือกลุ่มได้อย่างเหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 10) ได้แนะนำประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ดังนี้

1. เป็นห้องปฏิบัติการทางภาษาและสามารถใช้เป็นห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกกลุ่มประสบการณ์เนื่องจากเป็นห้องที่มีสื่อประสมหลายชนิด ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อซอฟต์แวร์ต่างๆ
2. สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมเครือข่ายสากล (Internet) เพื่อใช้กับการเรียนการสอนได้
3. สามารถใช้เป็นห้องประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาได้

วิไลพร ธนสุวรรณ (2530, หน้า 184) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยเน้นในประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้มีโอกาสได้ยินเสียงของเจ้าของภาษาอย่างชัดเจนและบ่อยมากเท่าที่ต้องการ และนักเรียนสามารถได้ยินเสียงหลายๆ แบบ เช่น เสียงของผู้หญิง ผู้ชายและเด็ก เป็นต้น
2. บทเรียนจะให้ตัวอย่างที่ไม่น่าเบื่อ และมีหลายๆ แบบให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ
3. ผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสฝึกอย่างฉับพลัน ไม่ต้องเสียเวลารอคอยโอกาสเหมือนกับที่เรียนในห้องเรียนธรรมดา
4. ช่องฝึก (Booth) จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ทำให้เขาได้ฝึกการออกเสียงได้อย่างไม่อึดอัด
5. ผู้เรียนจะได้มีโอกาสเปรียบเทียบเสียงของตนเองกับกับเสียงของเจ้าของภาษา ทำให้เขาได้รู้จุดบกพร่องของตนเอง และแก้ไขให้ดีขึ้น
6. ห้องปฏิบัติการทางภาษาทำให้ครูมีอิสระในการควบคุมชั้นและครูจะได้ศึกษาปัญหาของเด็กแต่ละคนด้วย

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคณะ (2516, หน้า 397) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ดังนี้

1. สามารถช่วยให้การเรียนภาษาทางด้านต่าง ๆ ประสบความสำเร็จได้ เช่น เกี่ยวกับการพูดความเข้าใจ การออกเสียงคำศัพท์ บทสนทนา ความจำ การอ่าน และการเขียน เป็นต้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนการออกเสียงจากผู้ที่อยู่ในห้องถื่นนั้นโดยตรง
3. ช่วยให้เด็กคุ้นเคยกับเสียงชนิดต่างๆ เช่น เสียงผู้ชาย เสียงผู้หญิง เสียงคนแก่ เสียงเด็ก ซึ่งถ้าในห้องเรียนเด็กจะได้ยินเฉพาะเสียงครูเท่านั้น

10. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบเสียงของตนเอง และเสียงของเจ้าของภาษาได้ทุกเมื่อ ทำให้รู้จุดบกพร่องของตนเองและสามารถทำการแก้ไขได้ทันที

11. ช่วยลดงานของครู เช่น การเขียนตามคำบอก รวมทั้งทำให้ครูมีอิสระในการควบคุมชั้นเรียนและมีเวลาในการศึกษาปัญหาของเด็กแต่ละคน

วัตถุประสงค์ของห้องปฏิบัติการทางภาษา

1. ใช้สอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน โดยครูสามารถใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการจัดกิจกรรมและจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษจากสำเนียงของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาถิ่น

2. ใช้สอนภาษาไทยให้กับนักเรียน โดยครูสามารถใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการจัดกิจกรรมและจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ การฟัง และพูดภาษาไทย ได้ดีคือการสอนแบบเดิม

3. ใช้เป็นห้องเสนอรายการที่บันทึกไว้ในเทปโทรทัศน์ แผ่น CD Rom แผ่น Video CD แผ่น Audio CD และแผ่น Photo CD ที่มีคุณภาพได้ เนื่องจากระบบสื่อ และ Multimedia Computer ที่ติดตั้งในห้องปฏิบัติการทางภาษาในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีไว้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรม มีศักยภาพ และความพร้อมเพียงพอ

4. ในการสอนวิชาอื่นๆที่ต้องใช้สื่อประเภท เทปโทรทัศน์ แผ่น CD Rom แผ่น Video CD แผ่น Audio CD และแผ่น Photo CD ที่มีคุณภาพ ได้ทุกกลุ่มประสบการณ์ เช่น การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสร้างลักษณะนิสัย การสอนภูมิศาสตร์ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ฯลฯ

5. สามารถเชื่อมต่อกับระบบ Internet ได้ และใช้ผลิตสื่อการสอน ประเภท Computer Multimedia เพื่อการสอน หรือ Presentation Program ได้

(สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2540ค, หน้า 115)

ด้านวัตถุประสงค์ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา 10 ประการ ในด้านการจัดและใช้ห้องปฏิบัติการให้เกิดประโยชน์สูงสุด และด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม สามารถสรุปวัตถุประสงค์ได้ดังนี้ (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2540ข, หน้า 17-22)

1. ใช้ห้องปฏิบัติการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ถูกหลักวิชา และสะดวกต่อการใช้
2. ใช้ห้องปฏิบัติการทุกห้องให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริง
3. เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. เพื่อให้โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น การเรียนรู้จากการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา จึงเป็นการเรียนรู้ที่สามารถเปิดโลกทัศน์ของผู้เรียนให้กว้างและรู้ลึกยิ่งขึ้น สามารถรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการพัฒนาทางด้านต่างๆอยู่ตลอดเวลาได้เป็นอย่างดี ผู้เรียน สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้อย่างกว้างขวาง มีความรู้ และความคุ้นเคยในการใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย อันเป็นปัจจัยของการดำรงชีวิตในอนาคตต่อไป

ครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษา

ครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถจำแนกได้เป็น 2 แบบตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

แบบที่ 1 เป็นห้องขนาด 20 ที่นั่ง

แบบที่ 2 เป็นห้องขนาด 30 ที่นั่ง

ในแต่ละห้องจะประกอบด้วยรายการครุภัณฑ์ดังต่อไปนี้ (สำนักนิเทศและพัฒนา มาตรฐานการศึกษา, 2540ก, หน้า 37 2540ค, หน้า 116)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ที่	รายการครุภัณฑ์	หน่วย	จำนวน	
			แบบที่ 1	แบบที่ 2
1.	ชุดควบคุมรายการสอน			
	เครื่องควบคุมรายการ (Master control)	เครื่อง	1	1
	เครื่องเล่นเทปป้อนรายการ (Master tape)	เครื่อง	2	2
	โต๊ะวางเครื่องควบคุมรายการพร้อมเก้าอี้	ชุด	1	1
	เครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้า (Power supply)	เครื่อง	1	1
2.	ชุดเครื่องเสียงของผู้เรียน (Hearing unit)	ชุด	20	30
3.	ชุดหูฟังพร้อม ไมโครโฟน (Head set)	ชุด	21	31
4.	โต๊ะกวดำผู้เรียนพร้อมเก้าอี้ (Booth control)	ชุด	20	30
5.	ลำโพงประจำห้องเรียน (Room speaker)	ตู้	2	2
6.	เครื่องคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย (Multimedia computer)	เครื่อง	1	1
7.	โทรทัศน์สีขนาด 25 นิ้ว	เครื่อง	1	2
8.	เครื่องเล่นวีดิทัศน์แบบเล่น และบันทึกเทป	เครื่อง	1	1
9.	อุปกรณ์ไฟฟ้า และสายสัญญาณพร้อมติดตั้ง	ชุด	1	1

ชุดควบคุมการสอน

ชุดควบคุมการสอนจะประกอบไปด้วยครุภัณฑ์ 4 รายการ คือ

1. เครื่องควบคุมรายการ (Master Control)
2. เครื่องเล่นป้อนรายการ หรือเทปไป้ (Master Tape)
3. โต๊ะวางเครื่องควบคุมรายการสอนพร้อมเก้าอี้
4. เครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้า (Power supply)

ชุดเครื่องเสียงของผู้เรียน (Hearing unit)

ชุดหูฟังพร้อม ไมโครโฟน (Head set)

ชุดหูฟังพร้อม ไมโครโฟนมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นแบบสวมศีรษะ มีลำโพงที่หูฟังด้านซ้าย และด้านขวา
2. สามารถปรับระดับความสูงต่ำของลำโพงหูฟังได้ และมีสื่อกันการเลื่อนไหล
3. ส่วนของหูฟังมีฟองน้ำหุ้มพลาสติกนุ่ม หรือหนังเทียม
4. มีไมโครโฟนยึดติดกับหูฟัง สามารถปรับความสูงต่ำของไมโครโฟนได้ สามารถ

ปรับทิศทางของไมโครโฟนได้ไม่จำกัด สายสัญญาณที่ต่อระหว่างหูฟังกับช่องเสียบ เป็นสายชนิด

ที่ขดเป็นสปริงความยาว เมื่อขีดยออกเป็นเส้นตรงต้องยาวไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ตัวเสียบเพื่อรับสัญญาณเป็นชนิดหล่อเป็นชั้นเดียวกันกับสายสัญญาณ

โต๊ะหาผู้เรียนพร้อมเก้าอี้ (Booth control unit)

ลำโพงประจำห้องเรียน (Room speaker)

เครื่องคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย (Multimedia computer)

วิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือห้องปฏิบัติการทางภาษา

การเตรียมอุปกรณ์

1. ก่อนการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษาต้องดำเนินการดังนี้

1.1 ตรวจสอบเครื่องมือ และอุปกรณ์ทั้งหมดว่าพร้อมที่จะใช้งานหรือไม่

1.1.1 เปิดสวิทซ์ที่เครื่องจ่ายไฟ เพื่อเตรียมการใช้เครื่องมือทั้งหมดทุกชิ้น

1.1.2 เปิดสวิทซ์ Power เครื่องควบคุมสัญญาณเสียงที่ Master Control

1.2 ตรวจสอบเครื่องบันทึกเทปคาสเซท เครื่องวีดิทัศน์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรทัศน์ โดยการเปิดสวิทซ์ที่เครื่องดังกล่าวข้างต้นเพื่อตรวจสอบว่ากระแสไฟเข้าเครื่อง อุปกรณ์ต่างๆ หรือไม่ จากนั้นเลือกใช้อุปกรณ์ต่างๆ ตามต้องการ

2. การตรวจสอบสายสัญญาณเสียง และภาพที่ส่งไปยังเครื่องรับโทรทัศน์ จากเครื่องเล่นวีดิทัศน์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถตรวจสอบได้ดังนี้

2.1 สัญญาณภาพ และสัญญาณเสียง จากเครื่องเล่นวีดิทัศน์

2.1.1 สัญญาณภาพ จาก ช่องเสียบ Video Out จากเครื่องเล่นวีดิทัศน์ไปยังช่องเสียบ Video In ที่เครื่องรับโทรทัศน์ ในส่วนของ AV1.

2.1.2 สัญญาณเสียง จากช่องเสียบ Audio Out จากเครื่องคอมพิวเตอร์ไปยังช่องเสียบ Master Control

3. การทดสอบสัญญาณเสียงด้วยเครื่องติดต่อกายในกับชุดหูฟังของนักเรียนและชุดลำโพงภายนอก

3.1 สวมหูฟัง Head Phone ให้ไมโครโฟนอยู่ด้านซ้าย

3.2 ปรับหูฟังพอดีกับศีรษะ โดยปรับปุ่มระดับเลื่อนด้านข้าง

3.3 ปรับก้านไมโครโฟนให้พอเหมาะกับระดับปาก

3.4 ปรับความดังของเสียงที่ Volum Mic. ให้ดังพอประมาณ (ประมาณหมายเลข 5)

3.5 กดปุ่ม Override ซึ่งเมื่อกดปุ่มนี้ นักเรียนจะได้ยินพร้อมกันทั้งชั้น

4. การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องควบคุมสัญญาณ

Master Control Unit

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเครื่องควบคุมสัญญาณ (Master Control Unit) นั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ชุดควบคุมสัญญาณ (Master Control Unit) ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. POWER SWITCH - ใช้สำหรับ ปิด / เปิด เครื่องควบคุม
2. VU METER - ใช้สำหรับวัดระดับสัญญาณเสียงของรายการที่อยู่ระหว่างส่งรายการ
3. PROGRAM VOLUME - ใช้สำหรับวัดระดับความดังของสัญญาณเสียงรายการที่ส่งแยกอิสระทั้ง 4 รายการ (โดยปกติจะอยู่ในระดับความดังหมายเลข 5)
4. PROGRAM CUT - ใช้สำหรับตัดรายการสอนมิให้ส่งไปยังผู้เรียน โดยผู้สอนสามารถทดสอบการฟังรายการได้ตามปกติ โดยกดสวิทช์ที่ TEACHER MODE SWITCH หมายเลข 1-4 ตามต้องการ
5. OVERRIDE FUNCTION - ใช้สำหรับในกรณีที่ต้องการให้ผู้เรียนทั้งหมดรับฟังรายการสอนรายการเดียวกันทั้งหมด (โดยผู้สอนไม่ต้องคำนึงถึง PROGRAM SELECTOR ตามกลุ่มของผู้เรียนว่าอยู่ในตำแหน่งใด และเมื่อเลิกการใช้งานให้กดคืนตำแหน่งเดิม)
6. MICROPHONE MIX - ใช้สำหรับในกรณีที่ผู้สอนต้องการนำเสียงของตนเอง ผสมกับรายการสอน ส่งไปยังผู้เรียน โดยในขณะที่ใช้งานจะมีสัญญาณไฟแสดง (เมื่อเลิกการใช้งานให้กดคืนตำแหน่งเดิม)
7. TEACHER MODE SELECTOR - ประกอบด้วยสวิทช์กด 7 ตำแหน่ง
 - * PROGRAM MONITOR 1,2,3,4 ผู้สอนสามารถเลือกฟังรายการสอนทั้ง 4 รายการ โดยกดสวิทช์เลือกรายการทั้ง 4 รายการ โดยกดสวิทช์เลือกรายการตามต้องการ

- K 1. รายการจากเทป 1
- K 2. รายการจากเทป 2
- K 3. รายการจากวิดีโอทัศน์
- K 4. รายการจากคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย
- COM SWITCH (INTERCOM) ใช้สำหรับกรณีที่ต้องการสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยผู้สอนกดสวิตช์ COM และกดสวิตช์หมายเลขของผู้เรียนที่ต้องการสนทนาด้วย
 - MON SWITCH (MONITOR) ใช้สำหรับกรณีที่ต้องการดักฟังการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยผู้สอนกดสวิตช์ MON และกดสวิตช์หมายเลขของผู้เรียนที่ต้องการดักฟัง
 - ALL SWITCH ใช้สำหรับในกรณีที่ต้องการสั่งการให้ผู้เรียนทั้งชั้นรับฟังพร้อมกัน
8. MICROPHONE VOLUME - สำหรับปรับระดับความดังของสัญญาณไมโครโฟนผู้สอน
9. MONITOR VOLUME - ใช้สำหรับปรับระดับความดังของหูฟัง หรือลำโพง MONITOR ของผู้สอน
10. PAIR - ใช้สำหรับในกรณีที่ผู้สอนต้องการจัดคู่ ให้ผู้เรียนสนทนากันในเวลาเดียวกันทั้งระบบ
11. TAPE ON -OF - ใช้สำหรับ ปิด - เปิด เครื่องเทปป้อนรายการสอน
12. MICROPHONE - ใช้สำหรับไมโครโฟนภายนอกสำหรับผู้สอน
13. HEADSET SOCKET - ช่องเสียบสำหรับหูฟัง พร้อมไมโครโฟน
14. LAB VOLUME - ใช้สำหรับปรับระดับความดังของสัญญาณเสียงที่ส่งออกลำโพงประจำห้องเรียน (โดยขณะไม่ใช้งานจะอยู่ในตำแหน่ง 0)
15. PHONE/ SPEAKER - ใช้สำหรับผู้สอนเลือกการรับฟังด้วยหูฟัง หรือลำโพง MONITOR ของผู้สอน

16. PERSONAL STUDENT SWITCH - ใช้สำหรับในกรณีที่ต้องการสนทนากับผู้เรียน หรือในกรณีที่ต้องการดักฟังการเรียนของผู้เรียน (โดยควบคู่กับ COM SWITCH และ MON SWITCH ในหัวข้อ
- ในขณะที่ใช้งานจะมีสัญญาณแสดงภาวะการทำงานเมื่อเลิกใช้ให้กดคืนตำแหน่งเดิม สัญญาณไฟจะดับ โดยอัตโนมัติ
17. GROUP SELECTOR - ใช้สำหรับเลือกรายการให้ผู้เรียน
- PGM สำหรับรับฟังรายการสอน
 - COM สำหรับการสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในกลุ่ม
 - PAIR สำหรับการจับคู่ให้นักเรียนสนทนากันเป็นกลุ่ม
18. PROGRAM SELECTOR - ใช้สำหรับเลือกรายการให้ผู้เรียนรับฟังรายการใดรายการหนึ่ง ไปยังกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการ โดยจะมีสัญญาณไฟแสดงภาวะการทำงาน

ข้อควรปฏิบัติในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

ในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาทุกครั้ง ครูผู้สอนควรปฏิบัติตน ดังนี้

1. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ทุกชิ้นก่อนใช้
2. อุปกรณ์ชิ้นใดที่อยู่ในสภาพชำรุด ควรรีบซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
3. อุปกรณ์ทุกชิ้นควรใช้อย่างระมัดระวังและเหมาะสมกับลักษณะงาน
4. อุปกรณ์ทุกชิ้น ไม่ควรเคลื่อนย้ายตำแหน่งโดยไม่จำเป็น เพราะอาจทำให้ชำรุดเสียหายได้
5. เมื่อเลิกใช้งานแล้ว ควรใช้ผ้าคลุมอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อป้องกันฝุ่นละอองและดูแลความเรียบร้อยของอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะใช้งานในครั้งต่อไป
6. ไม่วางสิ่งของหรือวัสดุใดๆ บนอุปกรณ์เครื่องมือในห้องปฏิบัติการทางภาษา
7. ไม่นำอาหารหรือเครื่องดื่ม เข้าไปรับประทานในห้องปฏิบัติการทางภาษา
8. ดูแลรักษาความสะอาด บริเวณห้องและอุปกรณ์ต่างๆอยู่เสมอ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ในสภาพของสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างแท้จริง นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2540ก, หน้า 13-14) ได้เสนอ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงให้มีความสามารถทางความคิด มีความสามารถในการแสวงหาและสร้างความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องตามแนวทางปฏิรูปการศึกษานั้น วิธีการสอนโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นวิธีการหนึ่งที่มีจุดเน้นสำคัญคือ การให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติ และแสวงหาความรู้ โดยจัดให้มีองค์ประกอบทางการเรียนครบทั้ง 3 ส่วน อันได้แก่ การรับรู้ การบูรณาการความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ อีกทั้งในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีระบบการสื่อสารที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของโลก สิ่งสำคัญที่บุคคลพึงต้องมีคือ ภาษาที่สามารถสื่อสารกับคนส่วนใหญ่ให้สามารถเข้าใจกันได้ ห้องปฏิบัติการทางภาษาจึงเป็นห้องปฏิบัติการที่สามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนภาษาให้เกิดประสิทธิผลได้อย่างสมบูรณ์ตามหลักการเรียนรู้ภาษา

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2540ข, หน้า 10-22) จึงได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยสรุปดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน ให้สนองความต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียน และความต้องการของนักเรียนโดยจัดให้นักเรียนด้วยวิธีการของตนเอง สอดคล้องกับชีวิตจริง รวมทั้งจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศให้แก่นักเรียน
2. ดำเนินการให้นักเรียนได้ใช้เทคโนโลยี ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ จนเกิดความชำนาญ และมั่นใจ
3. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่คืออย่างถาวร และเป็นผู้คิดเป็นสามารถ แสวงหาความรู้ได้เอง มีชีวิตที่เป็นสุข
4. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติแล้วเกิดความภาคภูมิใจได้รับประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่จริง
5. กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้นต่อการแสวงหาความรู้
6. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำให้นักเรียนคิดและสร้างความรู้ได้อย่างเป็นระบบ

7. ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริงของนักเรียน

จริยา เหนียนเฉลย (2535, หน้า 2) ได้ให้ทัศนะในรูปของกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีระบบ (Systematic instructional process) ด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการเรียน เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาว่าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในระดับใด

1.1 ระดับแรก คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ (Cognitive domain)

1.2 ระดับ 2 คือ เกิดทัศนคติ ความคิดรวบยอด (Affective domain)

1.3 ระดับ 3 คือ การนำไปใช้ นำไปปฏิบัติจริงได้ (Psychomotor domain)

2. การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนภายใต้สภาวะการต่างๆ ได้แก่ การคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนคือ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนในแง่ของความสนใจ ความพร้อม จุดเด่น จุดด้อย เพื่อจัดหลักสูตรและยุทธวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคล

3. การจัดบุคลากรและแหล่งข้อมูล ในแง่ของบุคลากรทรัพยากรและสภาพแวดล้อม นั่นคือ กำหนดวิธีการที่ครูใช้รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาประสบการณ์ที่ผู้เรียนต้องเรียน รวมทั้งความสะดวกต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา

4. วัดและประเมินผล ขั้นสุดท้ายจำเป็นต้องมีการประเมินผลเพื่อทราบข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนตามแนวที่เตรียมไว้ เพื่อทราบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างไร เพื่อจะได้นำไปสู่การแนะนำ และพัฒนาปรับปรุงต่อไป

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539, หน้า 131-154) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต้องมีการจัดหลักสูตรการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการเปรียบเทียบด้านสติปัญญาระหว่างนักเรียน เป็นการช่วยลดแรงกดดันของเด็กไปในตัว กลุ่มที่มีความสามารถสติปัญญา ความเข้าใจที่ช้ากว่าผู้อื่นจะสามารถได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้สื่อการสอนเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ครูผู้สอนต้องมีการติดตามความก้าวหน้าทางด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ และพยายามจัดหาเครื่องมือให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เช่น คอมพิวเตอร์ ซีดี-รอม การใช้ระบบอินเตอร์เน็ต เป็นต้น รวมทั้งต้องเน้นภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถ นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

จากหลายๆ ทักษะดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีสื่อสารเรียนการสอนเป็นตัวกลางในการสื่อความหมายของการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสามารถพัฒนาตนได้ตามความคาดหวังของหลักสูตร

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาลำดับงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540ค, หน้า 31) ได้ให้คำแนะนำไว้ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปสู่การทำแผนการสอนและจัดเตรียมแผนการสอนที่จะใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน
2. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อให้สามารถเลือกกิจกรรมและสื่อที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในห้องปฏิบัติการทางภาษา
3. ศึกษาแนวความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาครูต้องเอาใจใส่ และคอยช่วยเหลือผู้เรียน
4. ด้านการใช้เครื่องมือตลอดเวลา
5. มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษา
6. เตรียมการใช้ห้องปฏิบัติการเพื่อให้รู้หน้าที่และความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือภายในห้อง

โจนส์ โรนัลด์ อี (2539, หน้า 16-17) ให้ทักษะของการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพไว้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนต้องมีการพิจารณาตัวแปรอย่างรอบคอบในหลายๆประการ การเรียนรู้ทุกด้าน (ความรู้ ทักษะ ทศนคติ) ต้องสัมพันธ์กับทักษะของครูความสามารถของนักเรียนและข้อจำกัดของทางโรงเรียน ดังตารางต่อไปนี้

	เนื้อหาวิชา	วิธีสอน	วิธีเรียน	สภาพแวดล้อม
เนื้อหาสาระ (ความรู้)	ความรู้ในเนื้อหา สาระ	ความรู้ในวิธีสอน ของครู	ความรู้ในวิธีเรียน ของผู้เรียน	ความรู้ในการ จัดองค์กร โรงเรียน
ทักษะ	วิธีการที่เชื่อมโยง กับเนื้อหาสาระ	วิธีการที่เชื่อมโยง กับวิธีการสอน ของครู	วิธีการที่เชื่อมโยง กับวิธีเรียนของ ผู้เรียน	วิธีการจัดองค์กร โรงเรียน
ทัศนคติ (ค่านิยม)	ค่านิยมที่เชื่อมโยง กับเนื้อหาสาระ	ค่านิยมที่เชื่อมโยง กับวิธีสอนของครู	ค่านิยมที่ เชื่อมโยงกับวิธี เรียนของผู้เรียน	ค่านิยมที่ เชื่อมโยงกับ การจัดองค์กร โรงเรียน

บทบาทของนักเรียนในการเรียนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

ในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา โรงเรียนต้องมีการประชุมนิเทศ หรือแนะนำให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้ตามข้อต่อไปนี้ จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 42)

1. หน้าที่ของอุปกรณ์ต่างๆภายในห้องปฏิบัติการทางภาษา หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้อง ให้ปรึกษาครู
2. มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ในห้องปฏิบัติการทางภาษา และใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามคำแนะนำใน ใต๊ะคูหาผู้เรียนและคำแนะนำของครู
3. มีความกระตือรือร้นสนใจที่จะร่วมปฏิบัติกิจกรรมอย่างจริงจัง และเป็นระเบียบ
4. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรม แบบบันทึกหรือตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถด้วยมารยาทที่ดี

5. บันทึกผลการเรียน และรายงานผลการเรียนได้
6. ร่วมกันนำเสนอ เผยแพร่ผลสำเร็จของงานด้วยความภาคภูมิใจ

นอกจากนี้

1. นักเรียนต้องได้รับการฝึกใช้อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการจนเกิดความชำนาญ
2. ให้นักเรียนได้ร่วมกันสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้และดูแล รักษาห้องปฏิบัติการทางภาษา
3. ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับใบงานล่วงหน้าก่อนลงมือทำ

4. นักเรียนประเมินตนเองหลังจากการใช้บทเรียนในห้องปฏิบัติการทุกครั้ง
บทบาทของครูประจำห้องปฏิบัติการทางภาษา

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป็นผู้ดูแลรักษา และ
ดำเนินงานห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสามารถใช้อุปกรณ์
ต่างๆภายในห้องปฏิบัติการทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ประสานงานการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษากับผู้สอนและจัดระบบการใช้ห้อง
ให้มีประสิทธิภาพ
4. สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการดำเนินงานและการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องและอุปกรณ์ต่างๆ ภายในห้อง
ได้เป็นอย่างดี
5. จัดหา จัดทำสื่อการเรียนการสอนและเสนอแนะวิธีการจัดทำ วิธีการใช้แก่ครูผู้สอน
ในรูปของคณะกรรมการ
6. ดูแลรักษาและจัดทำตารางการใช้ห้องและบันทึกผลการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา
7. สรุปผลการดำเนินงานห้องปฏิบัติการ ทางภาษาตามลำดับสาขางาน
บทบาทของสื่อการเรียนการสอน

เป็รื่อง กุมุท (ฮ้างใน วาสนา ชาวหา, 2533) ได้กล่าวสรุปถึงบทบาทของสื่อสาร
การสอน ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพของการเรียนรู้ดีขึ้นเพราะมีความจริงจ้ง และมีความหมายชัดเจน
ต่อผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึก ทำอะไรเป็นและเร็วขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบาก โดยการช่วยแก้ปัญหาหรือข้อจำกัด
ต่างๆได้ดังนี้
 - 6.1 ทำในสิ่งซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - 6.2 ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น
 - 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง

- 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวช้า หรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
- 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง
- 6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
- 6.7 นำอดีตมาให้ศึกษาได้
- 6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกล หรือลึกลับมาศึกษาได้
- 7. ช่วยให้นักเรียน เรียนสำเร็จง่ายขึ้น สอบได้มากขึ้น

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนที่จะดำเนินการให้มีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังที่วางไว้ ซึ่งโรงเรียนในที่นี้ก็หมายถึงผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาคือ ครูผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการทางภาษาและครูผู้สอน โดยในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนนั้น นอกจากการบริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องใช้ความสามารถเพื่อบริหารการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ และความคาดหวังที่มีไว้ด้วย ทั้งนี้เพราะหากมองภาพของหน่วยงานในภาพรวมแล้ว ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญแก่หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารโรงเรียนเป็นอันดับแรก เช่น บันลือ พฤกษ์วัน (2525, หน้า 150) ที่กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาว่า เป็นผู้นำของคณะครู เป็นผู้ที่มีความสำคัญเปรียบเสมือนกับต้นเรือที่จะนำเรือให้เดินไปถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ ลูกเรือจะต้องปฏิบัติตามภารกิจที่กัปตันมอบหมายอย่างถ้วนหน้า การพินฉ้ออุปสรรค เช่น คลื่นลม หิน โสโครกต่างๆ ก็ขึ้นอยู่กับกลวิธีที่กัปตันจะวางแผนหลบหลีกเลือกทางเดินเรือให้รอดพ้นจากอันตรายนำเรือไปยังจุดหมายให้ได้และประพันธ์ แสงเพ็ญ (2537, หน้า 34) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนซึ่งทำให้ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทต่างๆ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้าความนำ) ก็ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้บริหารโรงเรียน โดยกล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำของโรงเรียนและเป็นตัวอย่างที่มีความเข้มแข็งอดทน ไม่ปล่อยให้โรงเรียนไปตามยถากรรม โรงเรียนทุกโรงเรียนมีส่วนรับผิดชอบในการ “พัฒนาคน” ให้แก่ประเทศชาติความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการที่ประเทศจะอยู่อย่างไทยในสังคมโลกได้ขึ้นอยู่กับโรงเรียนและบุคลากร โรงเรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำคือ ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นสำคัญ และดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า การบริหารคือกระบวนการที่ผู้บริหารใช้อำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น คน เงิน วัสดุ มาดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นกระบวนการผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องนำมาใช้ในการบริหาร

การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาจึงอาจประกอบด้วย กระบวนการบริหารต่าง ๆ เช่น กระบวนการในการวางแผน กระบวนการนิเทศและให้คำปรึกษา กระบวนการฝึกอบรม การประสานงาน การจัดงบประมาณ ฯลฯ ซึ่งการใช้กระบวนการต่างๆ ดังกล่าวในการบริหารการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 44) ก็ได้เสนอแนะบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนกับการจัดการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้นำในการวางแผนการจัดตั้งห้องปฏิบัติการ ควบคุมดูแลการดำเนินงาน ตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรมการเรียนการสอนจนเสร็จและนำไปใช้ปฏิบัติจริง
 2. มอบหมายผู้รับผิดชอบและให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 3. วินิจฉัยตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติวิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ
 4. เป็นผู้นำในการประสานงานกับเครือข่ายห้องปฏิบัติการนอกโรงเรียน และให้บริหารแก่ชุมชน
 5. กำกับนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรม โดยควบคุมทั้งมาตรฐานคุณภาพ และระยะเวลาดำเนินการ
 6. หาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานนอกเหนือจากงบประมาณ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
- นอกจากนี้ก็ยังได้เสนอแนะการเตรียมการและการวางแผนการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาเพื่อจัดการเรียนการสอน ดังนี้
1. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะบุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยการส่งไปอบรมหรือจัดหาคู่มือการใช้ให้ศึกษาอย่างละเอียดและควรจัดให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งอาจจัดตั้งในรูปแบบของคณะกรรมการร่วมกันรับผิดชอบ
 2. จัดให้มีการปฐมนิเทศหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ การดูแลรักษาห้องปฏิบัติการทางภาษาแก่คณะครูและนักเรียนทุกคน โดยคณะบุคลากรผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียน
 3. ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ได้รับมอบหมาย นิเทศติดตาม ควบคุม กำกับดูแลให้มีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีรายงานผลให้บังคับบัญชา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเป็นระยะๆ

4. ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ครู นักเรียน ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันมาใช้บริการห้องปฏิบัติการทางภาษา

5. ควรสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด

6. จัดทำปฏิทินการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้นักเรียนทุกชั้น และทุกกลุ่ม ประสบการณ์ วิชา ได้ใช้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ควรมีชั่วโมงสำหรับให้นักเรียนแต่ละชั้นได้มาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมอบหมายให้ครูผลัดเปลี่ยนกันดูแลรับผิดชอบ

7. ในการบริหารจัดการในเรื่องการจัดหา บริการในด้านมัลติมีเดีย (เช่น เทปโทรทัศน์ เทปเสียง แผ่นซีดีรอม) ควรกระจายครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์และทุกระดับชั้น โดยจัดทำในรูปของคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรทุกฝ่าย อาทิเช่น ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ตัวแทนนักเรียน ฯลฯ

8. ควรมอบหมายให้ครูและนักเรียนร่วมกันบำรุงรักษาห้องปฏิบัติการทางภาษา ให้สามารถใช้งานได้ดี มีความเป็นระบบสะดวกต่อการใช้อยู่เสมอ อาจมีตารางปฏิบัติงานในการดูแลรักษาห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างเป็นระบบ โดยให้คณะครูเป็นผู้ควบคุม

9. จัดให้มีสถิติข้อมูลการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา และมีบันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละชั้น คน ให้เป็นปัจจุบัน

10. ในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางภาษาให้มีบรรยากาศที่ดีและเหมาะสม เช่น การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ฯลฯ ควรขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ฯลฯ

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา คือ การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ทำตามบทบาทหน้าที่ร่วมกับคณะครูใน โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดให้มีกระบวนการในการบริหาร เช่น การวางแผนเตรียมการ การมอบหมายงาน การประสานงาน การจัดหางบประมาณ เพื่อใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา จัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังที่วางไว้ โดยอาศัยปัจจัยในการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุ และปัจจัยอื่นๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูและให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในห้องปฏิบัติการทางภาษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นมีน้อยมาก ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษางานวิจัยที่ใกล้เคียงดังนี้

มานพ ทุนไธสง (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษาที่เหมาะสมเพื่อฝึกทักษะการฟัง วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษา” โดยได้ศึกษารูปแบบของห้องปฏิบัติการทางภาษา จากสถานศึกษาต่างๆ จำนวน 5 แห่ง ที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการเรียนการสอนด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษา โดยเน้นรูปแบบการใช้งาน ปัญหาและความต้องการ จากนั้นกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา แล้วลงมือสร้างชุดต้นแบบอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการทางภาษาซึ่งมีคุณสมบัติที่เหมาะสม สำหรับการใช้งานหลายประการคือ (1) สามารถสื่อสารสองทางได้ (2) ใช้งบประมาณน้อย (3) คัดแปลงห้องเรียนปกติเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษาได้ และ (4) ง่ายต่อการใช้งานและซ่อมบำรุง ชุดต้นแบบอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการทางภาษาได้รับการทดสอบปรับปรุงและแก้ไขให้ทำงานได้ ประกอบและติดตั้งเพื่อทดลองใช้งานในการเรียนการสอนจริง โดยผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นเวลา 1 ภาคเรียน จึงสรุปผลการใช้งานโดยการใช้แบบสอบถามจากผู้สอนและผู้เรียน ผลสรุปการใช้งานพบว่าชุดต้นแบบอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถทำงานได้ดีน่าพอใจตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ศุภิภรณ์ อางนาเสียว (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพและความต้องการทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนนำร่องปฏิรูปการศึกษาในจังหวัดเชียงราย” โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรผู้บริหาร จำนวน 67 คน และครูผู้สอนที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 870 คน จากโรงเรียนนำร่องในโครงการปฏิรูปการศึกษาจำนวน 20 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษานั้นพบว่า อุปกรณ์การสอนที่ครูผู้สอนนำไปใช้สูงสุด คือ กระดานดำ วัสดุการสอนที่นำมาใช้สูงสุดคือ หนังสือ ตำรา วิธีการทางระบบที่นำมาใช้สูงสุดคือ ชุดการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอนที่นำมาใช้สูงสุดคือ การบรรยาย

ความต้องการในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูผู้สอนและผู้บริหารพบว่า อุปกรณ์การสอนที่มีความต้องการใช้สูงสุดคือ อุปกรณ์และเครื่องคอมพิวเตอร์ วัสดุการสอนที่มีความต้องการใช้สูงสุด คือ ตำราและแผ่นดิสก์ วิธีการทางระบบที่มีความต้องการใช้สูงสุดคือ บทเรียนโปรแกรมและบทเรียน CAI เทคนิควิธีการสอนที่มีความต้องการใช้สูงสุดคือ เกมการสอนแบบศูนย์การเรียน

ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่ในการใช้อุปกรณ์การสอนและวัสดุการสอน ครูผู้สอนมีปัญหาด้านขาดงบประมาณในการจัดหา จัดซื้อ ในการใช้วิธีการทางระบบและเทคนิควิธีการสอนมีปัญหาด้านไม่มีความรู้ความเข้าใจ ส่วนผู้บริหารเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามีปัญหาเนื่องจากปัญหาทางด้านงบประมาณไม่เพียงพอ

ครูผู้สอนได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี การศึกษาไว้ดังนี้ ในการใช้อุปกรณ์การสอนควรแก้ปัญหาโดยการจัดสรรงบประมาณให้ เพียงพอในการใช้วัสดุการสอนและการใช้วิธีการทางระบบและเทคนิควิธีการสอนควร แก้ปัญหาโดยการอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ให้ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ดังนี้ควรจัดสรร งบประมาณในการจัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษา และต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการ ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาโดยตรงมาให้ความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอน

ครูผู้สอนและผู้บริหารเห็นด้วยเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาในระดับมากที่สุดคือ ให้ครูทุกคนได้เพิ่มความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆอย่างต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศให้ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาสามารถบริหารงาน ด้วยตนเอง เพิ่มงบประมาณทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

นุชนาฏ ฐิติโกตา (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร” โดยมีตัวอย่างประชากรประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือ หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีในโรงเรียน มัธยมศึกษาจำนวน 101 คน และครูวิทยาศาสตร์ สำหรับใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ช่วยการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 434 คน ซึ่งสุ่มแบ่งชั้นจาก โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 101 โรงเรียน นำข้อมูล ที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสรุปผลการวิจัยได้ว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร 101 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์ 25 โรงเรียน และมีคอมพิวเตอร์จำนวนทั้งสิ้น 177 เครื่อง โรงเรียนส่วนใหญ่นำคอมพิวเตอร์ ไปใช้ในงานด้านกิจกรรมคอมพิวเตอร์ งานทะเบียนวัดผลและงานด้านการเรียนการสอนวิชา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โรงเรียนส่วนใหญ่มีอัตราการใช้คอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ 8.66 ชั่วโมง และใช้เวลาโดยเฉลี่ยครั้งละ 57.20 นาที

2. โดยเฉลี่ยแล้วครูวิทยาศาสตร์มีความเห็นด้วยว่า มีความสะดวกในการนำคอมพิวเตอร์ มาใช้เพื่อช่วยการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา เห็นด้วยว่าคอมพิวเตอร์ช่วย การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ และเห็นด้วยในวิธีการที่จะนำ คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์มาใช้ให้มีประสิทธิภาพ

นฤมล เพ็ชรสุวรรณ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่องร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่องร้อยละ มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับเนื้อหา การนำเสนอ บทเรียนและการเรียนรู้จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่องร้อยละ เป็นดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า เนื้อหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่องร้อยละมีค่าอธิบายในบทเรียนชัดเจนดี

2.2 ด้านการนำเสนอบทเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การนำเสนอบทเรียนในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่อง ร้อยละ มีสีสันสวย มีภาพการ์ตูน และรูปภาพที่น่าสนใจ และมีตัวหนังสือชัดเจนดี

2.3 ด้านการเรียนรู้จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์เรื่อง ร้อยละ นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่ารู้สึกสนุกกับการเรียน เข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้นตลอดจนมีความมุ่งมั่นที่จะทำคะแนนคณิตศาสตร์ให้ได้สูงขึ้น

เรณู วิไลลักษณ์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยต้นไม้ที่รัก ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้โปรแกรมไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและการสอนปกติ” โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนคำนูนพุด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำนูนพุด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้เวลาในการทดลอง 15 คาบๆ ละ 20 นาที ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยต้นไม้ที่รัก (กิจกรรมเกมการศึกษา) ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนปกติ

นพพร กระจ่ายพจน์ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้วีดิทัศน์ในการพัฒนาทักษะ ฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร” โดยการเปรียบเทียบผลการใช้และไม่ใช้วีดิทัศน์ในการพัฒนาทักษะ ฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียน จำนวน 66 คน นักเรียนทั้งหมดมีพื้นฐานภาษาอังกฤษเท่าๆกัน

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้กลุ่มทดลองใช้บทเรียนวีดิทัศน์ เป็นสื่อประกอบการสอน ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นใช้วิธีการสอนแบบปกติ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการนำแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้ t-test ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนด้วย

สมศักดิ์ แต้้ม โคนสูง (2538) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ “การใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนมากมีความคิดเห็นว่าการใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนมีประโยชน์มาก ควรจัดให้มีแหล่งผลิตและบริการรายการวีดิทัศน์แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงควรมีชุดเครื่องเล่นวีดิทัศน์ใช้ และครูควรสามารถผลิตรายการวีดิทัศน์ ใช้ได้เอง

2. ปัญหาที่พบในระดับมาก คือ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์และ รายการวีดิทัศน์ ขาดแคลนรายการวีดิทัศน์ประกอบการสอน ขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายการ วีดิทัศน์ประกอบการสอนและขาดแหล่งให้บริการเกี่ยวกับรายการอุปกรณ์วีดิทัศน์ประกอบการ สอน

3. ครูผู้สอนในโรงเรียนมัศึกษามีความต้องการในระดับมากเกี่ยวกับการจัดหา งบประมาณและอุปกรณ์วีดิทัศน์มาใช้ประกอบการสอนอย่างเพียงพอ ควรปรับปรุงระเบียบให้ สอดคล้องกับการปฏิบัติ จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตและการให้บริการวีดิทัศน์ แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา จัดหน่วยบริการวีดิทัศน์เคลื่อนที่ไปยังโรงเรียนที่ต้องการให้มีหน่วยงาน ตรวจสอบคุณภาพรายการวีดิทัศน์ และต้องการข้อมูลข่าวสารและการฝึกอบรมการผลิตรายการ วีดิทัศน์ประกอบการสอน

4. ครูผู้สอนในโรงเรียนมัศึกษาร้อยละ 64.70 อยู่ในหมวดวิชาที่ยังไม่มีชุดเครื่องเล่น วีดิทัศน์ประจำหมวดวิชา

มณฑิรา กุลสัมพันธ์มิตร (2542) ได้ศึกษาการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. สภาพการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีครูผู้สอนเข้าใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้สอนคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้ในการฝึกทักษะ ของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้สอนซ่อมเสริม โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ และใช้ผลิตสื่อ

การเรียนการสอนประเภทใบงานและแถบบันทึกเสียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีการใช้โทรทัศน์บ่อยครั้งกว่าอุปกรณ์อื่นๆ และมีวิธีการติดต่อผู้เรียนผ่านทางหูฟังเป็นส่วนใหญ่ หลังจากใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาครูและนักเรียนช่วยกันดูแลและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

2. ผลที่ได้จากการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา นักเรียนมีความสนุกสนานกล้าแสดงออกสนใจที่จะมาเรียนรู้ทุกวันมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในทุกกลุ่มประสบการณ์โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับครูผู้สอนจะมีความกระตือรือร้นในการแสวงหารูปแบบการสอนที่หลากหลายขึ้นมีการหาซอฟต์แวร์ใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้สอนและนักเรียนมีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษา

3. อุปสรรคในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาครูมีข้อจำกัดด้านเวลา ด้านความรู้ ทักษะทัศนคติของครูผู้สอนด้านความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และการขาดสื่อประเภทซอฟต์แวร์ที่ใช้สนับสนุนการสอน และด้านงบประมาณ

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอน ครูต้องการเกี่ยวกับการจัดการห้องปฏิบัติการทางภาษาในแผนงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอจัดให้มีครูประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาเพื่อให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องปฏิบัติการทางภาษา

ประพรศิลปี ผื่นพรม (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่าในส่วนของการดำเนินการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวางแผน และการจัดการผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา พัฒนานวัตกรรม จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาเพิ่มเติมมีการนิเทศติดตามผล รวมทั้งมีการปฏิบัติการทางภาษาโดยการปรับปรุงจากห้องเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางกายภาพเหมาะสม มีอุปกรณ์เพิ่มเติม เช่น พัดลม จานดาวเทียม รวมทั้งมีการจัดระบบการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยการจัดทำแผนการใช้ กำหนดระเบียบการใช้ เป็นต้น

ในส่วนของผลการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ด้านการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษามีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1-5 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเรียนในวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด ครูผู้สอนมีการ

วางแผนการสอนแต่การดำเนินกิจกรรมไม่ค่อยมีกิจกรรมชั้นสรุปนักเรียนส่วนใหญ่กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมและร่วมกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ด้านความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางภาษา พบว่า ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากกว่าในห้องเรียนปกติ มีประสบการณ์กว้างขึ้นและสนใจในการเรียนมากขึ้น อีกทั้งครูผู้สอนยังเห็นว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ด้านความต้องการของผู้บริหาร ครูประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาและครูผู้สอนรวมทั้งสภาพปัญหาที่พบ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอครบทุกชั้น ทุกวิชา การอบรมและแนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้เป็นระยะ และจัดให้มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญมาตรวจเช็คอุปกรณ์อย่างน้อยปีละครั้ง สำหรับสภาพปัญหาอุปสรรคที่พบได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อ สื่อและอุปกรณ์เสียบ่อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ การซ่อมบำรุงล่าช้า สภาพห้องไม่เอื้ออำนวยการใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกจากวิชาภาษาอังกฤษยังมีน้อยในด้านข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ได้แก่ รัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม จัดการอบรมเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางภาษาแก่ครูทุกคน สร้างข้อตกลงกับบริษัท/ผู้ขาย เกี่ยวกับการให้บริการหลังการขาย รวมทั้งประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อแก้ปัญหากระแสไฟฟ้าตก และหากเป็นไปได้ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษาแยกเป็น เอกเทศ มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศให้พร้อมและมีการชักชวนครูผู้สอนทุกวิชาเข้าใจห้องปฏิบัติการทางภาษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจสรุปได้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาประกอบด้วยอุปกรณ์และสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเป็นห้องที่มีสื่อประสมหลายชนิด ได้แก่ เครื่องบันทึกเทป เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และสื่อซอฟต์แวร์ต่างๆ ทำให้ทุกวิชาสามารถเข้ามาใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ซึ่งวัสดุสื่อไม่ว่าจะเป็นเทปวีดิทัศน์ และคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่างเป็นสื่อที่พบว่ามีคุณค่าต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวิชาเป็นอย่างดี แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ครูต้องมีการเตรียมการสอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะใช้ได้ และอธิบายวิธีใช้ให้ผู้เรียนเข้าใจเสียก่อนจึงจะช่วยให้การเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาประสบผลสำเร็จได้